

Anul II.

Aiud, 19 August 1926.

No. 34.

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal sub îngrijirea D-lui Revizor școlar

MARIAN A. U.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare și paritc. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Fuziunea asociațiilor învățătoresți.

Învățătorimea noastră e organizată de vre-o câteva decenii în asociații culturale-profesionale. Asociațiile aceste sunt de cea mai mare importanță pentru promovarea intereselor morale și materiale ale învățătorilor noștri.

Până la înlăptuirea idealului nostru național, asociațiile învățătoresți încă erau zăvorite în granițele provinciilor respective, ne putându-se uni, chiar dacă ar fi și dorit lucrul acesta din toată inima.

Dar iată, că visul nostru de veacuri s-a împlinit, mai'nainte decât ar fi crezut cineva. Granițele s-au năruit și astăzi numai pun piedecă intruchipării aspirațiilor noastre.

Cu toate aceste, contopirea asociațiilor învățătoresți într'o singură asociație generală încă nu s-a desăvârșit integral. La înlăptuirea unirii se găseau patru asociații învățătoresți, și anume: *Asociația generală a învățătorilor din Vechiul-Regat*, *Asociația învățătorilor din Ardeal, Bănat și Maramureș*, *Asociația învățătorilor din Bucovina* și *Asociația învățătorilor din Basarabia*.

Oameni înțelegători și cu dor de propășire dându-și bine seamă, că numai în unire este putere,

au stăruit încontinuu ca să se facă fuziunea tuturor asociațiilor învățătoresți într'o singură asociație generală.

Am fost și noi dela început pentru înfăptuirea acestei idei mărețe și am pledat cu tot focul pentru săvârșirea ei grabnică.

Astăzi e știut, că asociațiile învățătorilor basarabeni și bucovineni au aderat la asociația generală a învățătorilor din Vechiul Regat. Numai noi învățătorii din Ardeal stăm izolați.

Până acum poate, că au fost motive la mijloc pentru cari nu s-a putut face unirea dorită.

Astăzi însă, noi numai vedem nici-un motiv serios, pentru care asociația învățătorilor ardeleni să un fuzioneze cu celelalte asociații învățătoresți din țară.

Pe baza „Proiectului de Statut“, ce ni-sa trimis și nouă de către dl V. Păunescu, președintele Asociației generale a învățătorilor, se poate face imediat aceasta fuziune. Motivul serios, care exista până acuma și se punea în calea fuziunii, e înlăturat prin cele cuprinse în Art. 19 din sus numitul proiect de statut. Iatăcum sună acest articol:

„Asociațiile județene, regionale și cea generală au fonduri și avere proprie din cotizație. Donații speciale, serbări etc. putându-și întemeia separat, sau în colaborare, instituții culturale, căminuri, sanatorii etc. cu respectarea prevederilor statutare. Fiecare își administrează autonom averea mobilă și imobilă potrivit statutelor, regulamentelor și hotărârilor adunărilor generale respective. Asociația generală are însă drept de control gestionar asupra asociațiilor județene și regionale; iar regionalele asupra celor județene.“

Credem deci, că în adunarea generală dela Brașov, care se va ținea la sfârșitul acestei luni, se va proclama fuziunea mult așteptată. Actul acesta se va putea apoi considera ca unul dintre cele mai mari succese ale învățătorimei noastre române din această țară.

Marian Sasu.

In vacanță.

de Ioan Dobre inv. dir.

Ușile salelor de clasă sunt zăvorite. După un timp îndelungat de muncă școlară intensă copilașii sunt redați familiei, pentr-un scurt timp de repaus. E vacanță.

Timpul când din punct de vedere igienic copilul trebuie să trăiască în aer liber, să joace jocuri vioase, să călătorească și să facă băi ect.

Din punct de vedere pedagogic timpul, când copiii își întregesc comoara lor de cunoștință prin observarea directă a naturii și a vieții omenești spre a asimila cele învățate în școală. În acest timp ei își îmbogățesc comoara de cunoștință cu intuițiuni noi din natură.

Din punct de vedere economic e bine ca copilul să ia parte la munci ușoare; spre a se obișnui cu viața practică și cu lucrările impuse de ea.

Stabilite acestea condițiuni de viață pentru micul școlar să cuvine în timpul vacanțelor să-i urmărim pașii și să-i constatăm cărările.

Fară multă trudă îi vom găsi pe cei mai mulți cu fluerul la brâu, cu biciul asvârlit peste umeri, îngrijind vitele la păsune.

Pe alții mânănd chiar boii înjuțați la car ori plug, mulțumiti că pot da puțin timp de odihnă părinților.

Prin sat pe cei mai mărișori îi vezi, îngrijind pe frățiorii lor mai mici, în timpul când părinții lor muncesc la câmp.

La amiaz, în timpul căldurilor verei, când oamenii și vitele se retrag în umbra arborilor, îi vedem alergând la cea mai apropiată gărlă, unde sunt chemați de strigătele tovarășilor lor, cari din lipsă altor ocupațiuni, toată ziua se joacă.

Cu un cuvânt, din punct de vedere igienic și economic, viața copilului în vacanță îndeplinește toate condițiunile.

Cercetată amănunțit din punct de vedere pedagogic, suntem departe de a-ne putea exprim convingerea că satisface acestor condițiuni. Aceasta o observă chiar țaranul nostru, căci nu arareori se exprimă în sensul, că copilul numai în timpul școlael îl ascultă și știe să respecteze bunica.

Aceasta este urmarea abisului ce există la noi între școală și familie.

Cu gândul înălțat la importanța problemei acesteia, cu inima deschisă celor mai alese sentimente de sacrificiu pentru binele neamului învățătorimea este chemată să pună aceasta cheștiune la punct.

Un alt punct foarte important de observat este învățătorul în vacanță.

De sfârșit de an din pricina activității spirituale continue, cu sistemul nervos extenuat, cuprins de oboseală psihică și fizică, care reclamă o perioadă de recreare se retrage dela catedră în sânul familiei, o încordare mai departe a sistemului nervos, i-ar aduce vatămări abea cu puțință de îndreptat.

Numai o lună de reculegere în vre-o stațiune climaterică, i-ar restabili plumănila și i-ar de puteri proaspete pentru apostolatul său.

O excursiune de studii prin țară, ar contrtribui foarte mult la lărgirea și aprofundarea cunoștințelor sale, atât de necesare azi, când problemele școlael ii deschid noi orizonturi de muncă, în vederea realizării unei bune stări morale, culturale și economice a poporului nostru.

Să-l căutăm însă pe învățător în timpul vacanței și-l vom găsi cu totul în altă stare. Abia scăpat din aerul înădușitor al claselor, fără a sacrifica o singură zi odihnei, îl vedem eșind des de dimineață alături de țaran, cu sapa pe umeri, zorit spre munca câmpului.

Altă dată îl privești din depărtare cum în zângănit de coasă, întinde brazde lungi, pe pământul învelit în iarbă.

În zilele dogoritoare ale lunei lui Cuptor, în mijlocul spiceilor de aur, culegându-și pânea cea de toate zilele.

Gânditor pe lângă boi, îl întâlnești pe drumuri, strângând rodul ostenelelor sale, premergând cu exemplu viu de muncă în mijlocul sătenilor săi.

Dacă are însă nenorocul să nu aibă un colțișor de pământ de muncit, îl găsim în cancelaria comunei sau în un alt birou, dovedind o muncă desinteresată, scoțând la iveală moralul și caracterul său nobil.

Se întâmplă ca să nu aibă nici posibilitatea a doua și atunci pășește pe căi nu tocmai onorifice pentru el și școlael română, numai ca să poată și el trăi între oameni.

În Dumineci și sărbători la serviciul divin nu pierde prilegiul să nu-și spună cuvântul educator de înțelegere și ordine.

După eșirea din biserică îl găsești pe stradă încunjurat de săteni, căutând din răputeri să restabilească spiritele atâtea de urgia frământărilor politice, pentru a împedeca ivirea unor apariții păgubitoare vieții noastre publice pe toate terenele. Căci el vede cu durere mulțimea lacunelor pe toate terenele publice, fie culturale, economice, politice, bisericesti și școlare. Drept aceea stăruie în mijlocul națiunii ca toată mișcarea, toată munca, tot cuvântul și întreaga simțire a fiecărui român să fie azi în lăgătură și armonie cu principiile de luptă ale neamului și cu interesele mari publice.

Aici țin să amintesc datoria fiecărui intelectual român, de a-se solidariza și organiza în vederea unei lupte aprige pentru moralizarea vieții noastre publice, desemnând la orizont sosirea unei vii acțiuni de stimulentă la lucru pe drumul însănătoșirii vieții obștești.

Aceasta este ocupațiunea în timpul de repaus a *învățătorului român* din satele noastre.

Năzuință curată de a risipi întunerecul poporului dela țară, a lărgi perspectiva lui de înaintare, opunând rezistență desastrului moral.

O, de-ar ști cei mulți chemați ai aprecia munca, ce frământări sufletești îl cuprind uneori în decursul muncii sale, gândindu-se la traiul familiei sale, nu ar fi apreciat precum este azi. Căci acest factor cultural prin munca sa ferește o națiune, iar el să stânge, fără a fi avut un medic lângă pat.

De multeori, în dauna și nemulțumirea lui, răsar acolo unde nici nu se cugetă, persoane cu răsplata muncii, drept murare a muncii sale.

Cu toate acestea, azi când mari prefaceri sociale și politice au loc în sânul neamului, învățătorimea și în special cea rurală, va trebui să-și strângă rândurile să-se pună de acord și în deplină înțelegere a rostului ei în mijlocul poporului neștiutor, să ducă înainte stindardul propășirii pe toate terenele cu orice sfortări, cu orice jertfă, știind să servească interesele mari ale națiunii, căreia până acum totul i-a fost împotrivă.

Totodată cu aceasta mișcare desigur oricine ne va concede, a-ne susține în fața țarei interesele speciale, eluptându-ne drepturile la viață în conformitate cu munca noastră.

Mureşul.

Era 'ntr'o seară când v'am spus că voi pleca în lume
 Şi m'oi întoarce 'nbătrânit la sânul vost de spume.
 Va tremura eternul cânt al undelor duioase;
 Luciri de argint vor spumega cu murmure sfioase..

Valuri pribege, ca şi voi rălăcilor în lume,
 M'am reîntors; sărut din nou albastrul blând de spume...
 Voi treceţi călători pierduşi, departe către soare,
 În alte lumi în depărtări şi cântul vostru moare...

În mări ce nu mai au sfârşit vă stingeşi voi mărirea
 Şi unda voastră de argint îngroapă-şi strălucirea
 Şi eu un cântăreţ nebun al cântălor blânde
 Ce murmură amurgul sfânt cu razele-i plâpânde;
 Şi eu m'am îngropat ca voi în lumea asta mare
 În infinitul necuprins; Cum unde mor în mare...

Eram şi eu în lumea mea un cântăreţ, un rege!
 Şi singur cum trăiam pierdut fără stăpân şi lege
 Eu nu credeam că peste tot cuprinsul cât pământul,
 Va fi unul mai cu 'nfeles, ca să-mi îngroape cântul!

Aşa suntem noi doi nebuni; tu întâlneşti peirea
 În marea unde tu-ţi îngropi şi undele şi firea
 Eu lumea fără de sfârşit cu valuri reci cât marea
 Plângând acol' mi-au îngropat şi visuri şi cântarea.

Ai tăi sunt fermuri cunoscuţi departe peste lume,
 Si 'n sânul vostru blând răsar himerele de spume;
 Ai mei sunt fără de sfârşit, necunoscutul mare,
 E drumul meu cu trandafiri şi 'n crucişări amare...

Şi te scurgi încet şi lin spre alte lumi mai bune
 Şi nu auzi în drumul tău plângând duioase strune,
 — Alâtea mări de suferinşi, alâtea văi de jale;
 Şi sânge, flori şi crini ce mor mi-au răsărit în cale!

Diverse.

Învățători în parlament. În adunarea deputaților sunt următorii învățători *Partidul poporului*: Brăiescu Nicolae inv. Ocnești jud. Tecuci; Ciotor Ion inv. Poineari jud. Gorj; Dencicov Stefan, Bărnova jud. Soroca; Haleschi Anton, Dăngeni jud. Soroca; Ioncu Nichifor, Olișcani jud. Orhei; Jumanca Pavel. Caransebeș jud. Severin; Mintuță Mihai, Bârlad jud. Tutova; Nicolescu D. Gh., Cămpina jud. Prahova; Popescu Gâștești Stan. Gâștești jud. Vlasca; Spânișteanu. Parisești jud. Vlaşca; Spinanțiu Eugen, Arad; Starciuc Isidor, Mingir jud. Fălciu; Suciuc S. Nicolae, Târgu-Mureș; Țăgără Ion, Tereblecea jud. Rădăuți; Zavlovski Constantin, Buda jud. Vaslui.

Partidul țărnesc: Căpățineanu D., Făgețel jud. Olt; Iacobescu Teodor, Cetatea-Albă; Lepădatu Vasile, Constanța; Lupașcu G., Tan jud. Soroca; Mihalache Ion, Dobrești jud. Muscel.

Partidul național: Toni Dumitru, Galați. Corpul didactic mai e reprezentat la cameră prin 35 profesori secundari și 16 profesori universitari. Numărul senatorilor nu-l cunoaștem încă.

„Școala Bândăreană”

Statistica țărilor din Europa. Țările de mai jos au ca populație și ca întindere în klmp., următoarele cifre: pentru ușurință să se știe că cifrele cari urmează imediat după țară reprezintă populația, iar cifrele cari urmează după populație sunt klmp. Rusia cu Ucraina 86,000.000 și 15,555.000. Germania 57,925.381 și 474. 347- Anglia 47,453.330 și 313.371. Franța 39,209.766 și 550,986 Italia 38,448.000 și 311.510 Polonia 28,252.902 și 373.718. Spania 21,034.902 și 505.208. România 16,262.177 și 294.244. Ceho-Slovacia 13,595.816 și 140.816. Iugo-Slavia 11,722.567 și 245.300. Ungaria 7,840.832 și 91.147. Belgia 7,617.852 și 29.451. Olanda 6,841.155 și 34.186. Grecia 6,510.057 și 172.584 Austria 6,300.000 și 80.000. Portugalia 5,960.056 și 91.948. Suedia 5.903.761 și 448.278. Turcia 5.125.254 și 27.000. Bulgaria 4,861.436 și 96.345. Elveția 3,880.420 și 51.298. Danemarca 3,289.195 și 44.416. Norvegia 2,246.309 și 231.668. Luxemburg 263.824 și 2.588. Monaco 23.418 și 1 klmp și jumătate. România este clasificată, după tabloul de mai sus, a 8-a în populație și a 10-a ca întindere. Dintre aceste 24 state sunt 11 regate, 11 republici și 2 principate.

„Voința Școlael.

ȘTIRI.

* *Comitetele școlare și domniile particulari sunt rugați cu stăruință să binevoiască a ne trimite de urgență restanța abonamentului.*

* În 14 l. c. dl I. Petrovici, ministrul instrucțiunii, a participat la încheierea cursurilor de lucru manual din Deva.

* Examenele de limba română, pentru învățătorii minoritari din circumscripția noastră școlară, au fost contramandate pe ziua de 20 l. c.

Poșta Redacției. Dș. A. P. în B. Ș. Poezia trimisă se va publica în numărul viitor al revistei:

* Adunarea asociației județene convocată dupăcum să știe pe ziua de 17 l. c. nu s-a putut ținea din lipsa de membrii suficienți. Această adunare, în urma votului unanim al membrilor prezenți, s-a contramandat pentru întâiile săptămâni ale lunii Octombrie a. c. O mai bună hotărâre decât aceasta nici nu se putea aduce în această chestiune.

* Am mai primit ulterior pentru ajutorarea familiei dec. inv. Ion Deva următoarele sume: Floca Lucreția, Boescu Ana, Moga Ion și Secasiu Maria, toți din comuna Răhău, câte 50 lei. Total 200 Lei. Bani s-au trimis locului în drept.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Biblioteca Universității Cluj.